

Abadia de Montserrat
Universitat de Barcelona - Universitat de Girona

X Jornades Universitàries de Turisme Religios

L'Abadia de Montserrat, les Universitats de Barcelona i de Girona ofereixen als estudiosos i professionals del turisme un espai de reflexió i debat dels diversos aspectes que conformen aquest àmbit específic del món del Turisme.

El turisme religiós o els viatges per motivacions religioses, amb tots els matisos que hi pugui haver, són una realitat que va en augment i així es va constatar en les conclusions de la Conferència Internacional sobre el turisme, les religions i el diàleg organitzada per l'OMT, l'any 2007, a Còrdova.

El turisme religiós, en constant evolució, és un fet que ja es donava a l'antiguitat. Però és avui, en la modernitat, quan es formula. Ens trobem, per tant, en un moment important d'estudi i de reformulació dels reptes que suposa aquesta nova faceta del Turisme, i des de les entitats convocants volem aportar la nostra reflexió a partir del que es viu a Montserrat, com a monestir i santuari, i del treball acadèmic que es duu a terme en els centres universitaris de Barcelona i Girona.

Organització:
Abadia de Montserrat, Universitat de Barcelona i Universitat de Girona

Informació, inscripció i reserves:
Fundació Abadia de Montserrat, 2025
08199 Montserrat
Tel.: 93 877 77 25
fundacio2025@abadiamontserrat.net
www.abadiamontserrat.cat
www.amicsdemontserrat.cat

Es lliurarà diploma acreditatiu

Matrícula: 50 €
Data límit d'inscripció i pagament de la matrícula: 10 de novembre
L'abonament cal fer-lo al compte corrent de
CAIXABANK: ES50 2100 0215 3402 0003 2689
Concepte: Jornades Turisme, indicant-hi el nom i els cognoms

Lloc: Monestir de Montserrat. Sala de la Façana (2ª. Planta)
Possibilitats d'allotjament a Montserrat
Central de Reserves - Tel.: 93 877 77 01
reserves@larsa-montserrat.com

L'assistència a les Jornades és validable per un crèdit de lliure elecció, per els alumnes de grau de la Universitat de Barcelona i de la Universitat de Girona.

Universitat de Girona
Facultat de Turisme

X Jornades Universitàries de Turisme Religios

Turisme religiós, santuaris i pelegrinatges

Abadia de Montserrat
18 i 19 de novembre de 2019

Conveni entre la Universitat de Barcelona
i la Fundació Abadia de Montserrat, 2025

Turisme religiós, santuaris i pelegrinatges

El turisme religiós és un fenomen complex en el que intervenen aspectes tant diversos com les motivacions dels visitants, les activitats que realitzen, etc. Però un tret que és innegable és que necessita d'uns espais concrets per a desenvolupar-se. Un d'aquests espais són els santuaris.

Un santuari es defineix com un espai sagrat que acull o rep pelegrins. Per això aquest és una de les mostres més antigues de turisme religiós, al mateix temps que es manté en l'actualitat.

Les jornades es plantegen com una reflexió al voltant de la naturalesa i la situació dels santuaris avui en dia i com es relacionen amb els pelegrinatges, que són una forma de turisme encara avui en dia vigents, tal com es constata amb els diferents casos presentats. La voluntat d'aquestes jornades és realitzar una aproximació a alguns dels conceptes més rellevants, des dels conceptes i definicions més generals fins a la concreció en determinades tipologies d'espais com són els monestirs i els santuaris.

El coneixement de tots aquests aspectes, des dels conceptes més generals com els relacionats amb la simbologia o l'art; fins a aspectes més concrets com la gestió, permetran als professionals del turisme entendre millor aquests espais per tal d'explicar-los als visitants, millorar la qualitat dels productes oferts, comprendre les motivacions dels pelegrins...

Programa

Dilluns, 18 de novembre

-
- 9.15 Presentació de les Jornades**
- 9.30 Què és un santuari? Els santuaris avui.**
G. Gabriel Soler
- 10.30 L'espiritualitat avui.** Jordi Pigem
-
- 11.30 Coffee-break**
-
- 12.00 El santuari de Lluç, on estem i on anem?**
P. Mariano Gastalver
-
- 13.00 Descans**
-
- 15.00 El Camino de Levante a Caracava de la Cruz: ejemplo de éxito en la promoción del Turismo Religioso.** Pilar Valdés
- 16.00 Campanes: paisatge sonor, paisatge espiritual.** Laura de Castellet

Coordinadors

- G. Gabriel Soler**, Llicenciat en Ciències Polítiques i en Història Eclesiàstica. Director de l'Scriptorium de Montserrat
- Dra. Dolors Vidal**, Historiadora de l'Art, directora de la Càtedra G. Cultura i Turisme, Calonge-Sant Antoni
- Dra. Silvia Aulet**, Especialista en Turisme Religiós i Espiritual, Professora de la Facultat de Turisme de la UdG

Professors

- Dr. Jordi Pigem**, Doctor en filosofia per la Universitat de Barcelona
- P. Mariano Gastalver**, Prior del Santuari de Lluç, de Mallorca.
- Pilar Valdés Arroyo**, Responsable de Turismo Religioso y de Peregrinaciones del Instituto de Turismo de la Región de Murcia.
- Laura de Castellet**, Llicenciada en Belles Arts, Màster en Cultures Medievales, doctorand en Història

Dimarts, 19 de novembre

-
- 9.30 Els santuaris, espais acollida i missió.**
P. Josep Enric Parellada
- 10.30 El camino de Santiago, un camino de vida y fe.** Gonzalo Tejerina
-
- 11.30 Coffee-break**
-
- 12.00 El sagrat en els santuaris.** P. Xavier Melloni
- 12.50 Salutació i cant de l'escolania**
-
- 13.15 Descans**
-
- 15.00 Taula rodona**
L'experiència sanadora del pelegrinatge. El Camí Ignasià i els Exercicis Espirituals.
P. Josep Lluís Iriberry sj.
Els Hospitalers en el camí. Associació dels amics del Camí de Sant Jaume de Sabadell
Turismo y Peregrinaciones 2000. Rafael Capitan
Santuari del Mont. Mn. Jordi Font
Modera: Silvia Aulet
- 17.00 Cloenda a càrrec de Dolors Vidal**

- P. Josep-Enric Parellada**, Llicenciat en Dret Civil i Canònic. Rector emèrit del Santuari de Montserrat. Director emèrit del Dpt. de Turisme, Santuaris i Pelegrinatges de la CEE y actual Prefecte d'estudis del Monestir de Montserrat i de la Província Hispànica
- Dr. Gonzalo Tejerina**, Licenciado en Filosofía y Doctor en Teología es Catedrático de Teología Fundamental en la Facultad de Teología de la Universidad Pontificia de Salamanca
- P. Xavier Melloni, sj.** Antropòleg, teòleg i fenomenòleg de la religió
- P. Josep Lluís Iriberry, sj.** Director de l'Oficina del Pelegrí del Camí Ignasià, Professor a la Facultat de Turisme i Direcció Hotelera – Sant Ignasi
- Hospitalers de Montserrat**, Associació dels amics del Camí de Sant Jaume de Sabadell
- Rafael Capitan**, Director de "Turismo y Peregrinaciones 2000"
- Mn. Jordi Font**, capellà del Santuari del Mont